

Goa University
TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206
BACHELOR OF ARTS
साहित्य-निष्णात
Syllabus
अभ्यासक्रम
PRESCRIBED TO
DEPARTMENT OF MARATHI
IN COLLEGES AFFILIATED TO GOA UNIVERSITY

उद्दिष्टे : विद्यार्थ्यांना -

१. पोर्तुगीजपूर्व काळातील मराठी भाषा व साहित्य, व्याकरणशास्त्र, भाषाशास्त्र व भाषाविज्ञान, गोमन्तकाची संस्कृती तसेच,
२. आधुनिक मराठीतील पाठ्यपुस्तकांच्या आधारे मध्यवर्ती अन् गोमंतकीय कविता, कथा, मराठी ललित गद्य, विज्ञान साहित्य तसेच व्यावहारिक मराठी या विषयांशी निगडित सैद्धान्तिक स्वरूप आणि आस्वाद घेण्यासाठीची प्रक्रिया उमजून घेता यावी यासाठी पाठ्यक्रम निश्चित करण्यात आला आहे.
३. तदनुसार उपयोजित लेखनाच्या दृष्टिकोनातून स्वाध्याय व शोधनिबंध लिहून घेण्यासाठीचेही आयोजन करण्यात येते.

FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)
OC-45.3 COURSE STRUCTURE :

OC-45 : EACH INSTRUCTIONAL PERIOD MENTIONED HEREIN SHALL BE OF
45 MINUTES DURATION AND EACH PAPER SHALL HAVE FIVE INSTRUCTIONAL PERIODS PER WEEK

SEMESTER – I PAPER (OPTIONAL) – I

मराठी : एक अन्य भाषा

मराठी ललित गद्य, निबन्धलेखन व वाक्य-रचना

SEMESTER – II PAPER (OPTIONAL) – II

मराठी : एक अन्य भाषा

आधुनिक मराठी कविता, उताऱ्यावरील प्रश्न व सारांश लेखन

SEMESTER – I PAPER (MARATHI AS MAJOR) – I

मराठी : एक प्रमुख भाषा

मराठी कथा, कल्पना-विस्तार व तक्रारपर पत्रलेखन

SEMESTER – II PAPER (MARATHI AS MAJOR) – II

मराठी : एक प्रमुख भाषा

मराठी नाटक, वाक्याचे प्रकार, शब्दसिद्धी व नोकरीसाठीचे आवेदनपर पत्रलेखन

SEMESTER – I PAPER (FOUNDATION COURSE) – I

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम

पोर्तुगीजपूर्व काळातील गोमन्तकाची संस्कृती

SEMESTER – II PAPER (FOUNDATION COURSE) – II

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम

पोर्तुगीजकालीन गोमन्तकाची संस्कृती

OR

SEMESTER – I PAPER (FOUNDATION COURSE) – I

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम

मराठी पत्रकारिता

SEMESTER – II PAPER (FOUNDATION COURSE) – II

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम

पत्रकारितेचे धोरण

Goa University

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

BACHELOR OF ARTS

साहित्य-निष्णात

Syllabus

अभ्यासक्रम

TO BE PRESCRIBED TO

DEPARTMENT OF MARATHI

IN COLLEGES AFFILIATED TO GOA UNIVERSITY

SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

OC-45 : EACH INSTRUCTIONAL PERIOD MENTIONED HEREIN SHALL BE OF 45 MINUTES DURATION AND EACH PAPER SHALL HAVE FIVE INSTRUCTIONAL PERIODS PER WEEK

SEMESTER –III	PAPER (MARATHI AS MAJOR) – III	मराठी : एक प्रमुख भाषा कादम्बरी, निबन्ध-लेखन आणि प्रयोग-विचार
SEMESTER – IV	PAPER (MARATHI AS MAJOR) – IV	मराठी : एक प्रमुख भाषा कविता, अलंकार आणि कार्यालयीन पत्रव्यवहार-लेखन
SEMESTER –III	PAPER (FOUNDATION COURSE) – III	मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम वृत्तलेखन
SEMESTER –IV	PAPER (FOUNDATION COURSE) – IV	मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम वार्तापत्र
SEMESTER –III	PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - I	: मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम साहित्य आणि समाज
SEMESTER – IV	PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - II	: मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम साहित्याच्या अभिरुचीचे सामाजिक स्वरूप
OR		
SEMESTER –III	PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - I	: मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम नियतकालिके- स्वरूप व मांडणी
SEMESTER – IV	PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - II	: मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम वर्तमानपत्र – स्वरूप व मांडणी
OR		
SEMESTER –III	PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - I	: मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम वाचन कला
SEMESTER – IV	PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - II	: मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम वाचनानन्द

Goa University

TALEIGAON PLATEAU, TISWADI, GOA – 403 206

BACHELOR OF ARTS

साहित्य-निष्णात

Syllabus

अभ्यासक्रम

TO BE PRESCRIBED TO

DEPARTMENT OF MARATHI

IN COLLEGES AFFILIATED TO GOA UNIVERSITY

OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)

AND

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

(THREE PAPERS FROM OPTION – I AND THREE PAPERS FROM OPTION - II)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

OC-45 : EACH INSTRUCTIONAL PERIOD MENTIONED HEREIN SHALL BE OF 45 MINUTES DURATION AND EACH PAPER SHALL HAVE FIVE INSTRUCTIONAL PERIODS PER WEEK

OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – V मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – प्रारंभ ते १६५०

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VI काव्यशास्त्र

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VII प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकला

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VIII भाषाशास्त्र

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – IX मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – X

आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार – प्रवृत्ती आणि प्रवाह (आत्मचरित्र आणि प्रादेशिक कादंबरी)

OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XI मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – १६५१ ते १८१८

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XII रससिद्धान्त आणि साहित्य-समीक्षा

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIII प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकौशल्ये

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIV मराठी व्याकरण

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XV

गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XVI

आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार – प्रवृत्ती आणि प्रवाह (ऐतिहासिक कादंबरी आणि विज्ञान साहित्य)

मराठी : एक अन्य भाषा

(MARATHI AS ANOTHER LANGUAGE)

FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER – I (प्रथम सत्र)

PAPER (OPTIONAL) – I मराठी ललित गद्य, निबन्धलेखन व वाक्य-रचना

(Marathi Literary Essays, Essay Writing and Syntax)

For Semester End Examination : 80 marks

पाठ्यपुस्तके (recommended text books):

सूक्ष्म वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : परिपूर्ती - इरावती कर्वे (साठ तासिका)

लेखनकला : निबन्धलेखन, लिंग व वचन(साठ तासिका)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

पुरवणी वाचनासाठीची पाठ्यपुस्तके (आठ तासिका)

: ऋतुचक्र - दुर्गा भागवत व सोबत - मधु मंगेश कर्णिक

पाठ्यपुस्तकांसोबत ललित गद्य या साहित्यप्रकाराबद्दल सैद्धान्तिक माहिती विद्यार्थ्यांना पुरविणे तसेच निबन्धलेखनाविषयीचे मार्गदर्शन करणे अभिप्रेत आहे.

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. ललित गद्याचे तात्त्विक स्वरूप आणि मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास - डॉ० आनन्द यादव
२. अनुषंग - मा० ना० आचार्य
३. बहुरूपी निबन्ध - म० ना० अदवन्त व श्री० ना० बनहट्टी
४. ललित निबंध ते मुक्तगद्य - वि० शं० चौधुले
५. निवडक भाषा आणि जीवन, सम्पादक : कल्याण काळे, मृणालिनी शहा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस
६. व्यावहारिक मराठी - सम्पादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
७. मराठी घटना, रचना आणि परंपरा - कृष्ण श्री० अर्जुनवाडकर, अरविन्द मंगरुळकर
८. शुद्धलेखन-विवेक - द० न० गोखले

प्रथम सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन - सन्दर्भासह स्पष्टीकरण द्या ('परिपूर्ती') - (चारांपैकी दोन). गुण १२

४. प्रश्न क्रमांक चार - विवेक टीपा लिहा ('परिपूर्ती') - (चारांपैकी दोन). गुण १२

५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('ऋतुचक्र' व 'सोबत') -

अ. 'ऋतुचक्र' - गुण ६ आ. 'सोबत' - गुण ६

६. प्रश्न क्रमांक सहा - (अ) निबंध लेखन - (चारांपैकी एक) गुण ०८

(आ) शब्द-सिद्धी गुण ०४

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी

- सूक्ष्मवाचनाधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न

- पुरवणीवाचनावर आधारित स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : एक अन्य भाषा
(MARATHI AS ANOTHER LANGUAGE)
FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –II (द्वितीय सत्र)

PAPER (OPTIONAL) – II आधुनिक मराठी कविता, उताऱ्यावरील प्रश्न व सारांश लेखन
(Modern Marathi Poetry, comprehension and Prèsè Writing)

For Semester End Examination : 80 marks

पाठ्यपुस्तके (recommended text books):

सूक्ष्म वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : (साठ तासिका)

आजची मराठी कविता, सम्पादक : वसंत बापट, चारुशीला गुप्ते
स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे (कोणत्याही निवडक तीस कविता)

लेखनकला : उताऱ्यावरील प्रश्न व सारांश लेखन (साठ तासिका)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

पुरवणी वाचनासाठीची पाठ्यपुस्तके : (आठ तासिका)

स्वातंत्र्योत्तर गोमंतकीय मराठी कविता, सम्पादक : प्रह्लाद वडेर व नरेन्द्र बोडके अथवा

गोमन्तकीय कविता – २००१ सम्पादक : अशोक दत्तात्रेय मणगुतकर

पाठ्यपुस्तकांबरोबर 'कविता' या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप विद्यार्थ्यांना समजावून सांगावे.

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. कविता : जुनी आणि नवी - वा० ल० कुळकर्णी
२. बालकवींची कविता - वा० पु० गिण्डे
३. इन्दिरा सन्तांचे काव्यविश्व - म० सु० पाटील
४. निवडक भाषा आणि जीवन - सम्पादक : कल्याण काळे, मृणालिनी शहा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस
५. मराठी घटना, रचना आणि परंपरा - कृष्ण श्री० अर्जुनवाडकर, अरविन्द मंगरुळकर
६. शुद्धलेखन-विवेक - द० न० गोखले

द्वितीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन - सन्दर्भासह स्पष्टीकरण ('आजची मराठी कविता') -(चारांपैकी दोन). गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - विवेचक टीपा लिहा ('आजची मराठी कविता'चा) - (चारांपैकी दोन). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('स्वातंत्र्योत्तर गोमंतकीय मराठी कविता' अथवा 'गोमन्तकीय कविता – २००१') - (दोहोंपैकी एक). गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - (अ) उताऱ्यावरील (गद्य किंवा पद्य) प्रश्न - गुण ०६
(आ) त्याच उताऱ्याचे सारांश किंवा भावार्थ लेखन गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी

- सूक्ष्मवाचनाधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न
- पुरवणीवाचनावर आधारित स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –I (प्रथम सत्र)

PAPER (MARATHI AS MAJOR) – I मराठी कथा, कल्पना-विस्तार व तक्रारपर पत्रलेखन
(Marathi Short Story, Development of Imaginary Writing and Framing Complaint-letters)

For Semester End Examination : 80 marks

पाठ्यपुस्तके (recommended text books):

सैद्धान्तिक विभाग : १. 'कथा' वाङ्मयप्रकाराचे स्वरूप, घटक व कथालेखनाचे विविध प्रकार

२. मराठी कथा-लेखनाविषयीचा ऐतिहासिक परामर्ष

सूक्ष्म वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : १. 'तिची कथा', सम्पादक : मंगला आठलेकर (साठ तासिका)
लेखनकला : (सात तासिका)

१. कल्पना-विस्तार व

२. तक्रारपर पत्रलेखन

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

पुरवणी वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : (आठ तासिका)

स्वातंत्र्योत्तर गोमंतकीय मराठी कथा

सम्पादक : रवीन्द्र घवी व श्रीकान्त कासकर

गोमंतक साहित्य सेवक मण्डळ, पणजी

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी कथा : स्वरूप आणि आस्वाद, दा० वि० कुलकर्णी, स्वाध्याय महाविद्यालय प्रकाशन, पुणे

२. मराठी कथा: उद्गम आणि विकास, इन्दुमती शेवडे

३. व्यावहारिक मराठी - कल्याण काळे, द० दि० पुण्डे, निराली प्रकाशन, पुणे

प्रथम सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन - सन्दर्भासह स्पष्टीकरण ('तिची कथा') - (चारांपैकी दोन). गुण १२

४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('तिची कथा') - (दोहोंपैकी एक). गुण १२

५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('स्वातंत्र्योत्तर गोमंतकीय मराठी कथा') (दोहोंपैकी एक) गुण १२

६. प्रश्न क्रमांक सहा - (अ) कल्पना-विस्तार (दोहोंपैकी एक) गुण ०६

(आ) तक्रारपर पत्रलेखन गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी

- सूक्ष्मवाचनाधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न

- पुरवणीवाचनावर आधारित स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –II (द्वितीय सत्र)

PAPER (MARATHI AS MAJOR) – II मराठी नाटक, वाक्याचे प्रकार, शब्दसिद्धी व नोकरीसाठीचे आवेदनपर पत्रलेखन

(Marathi Drama, Syntax, Word-formations, Writing of application letters)

For Semester End Examination : 80 marks

पाठ्यपुस्तके (recommended text books):

सैद्धान्तिक विभाग :	१. नाटक वाङ्मयप्रकाराचे स्वरूप, घटक व नाट्य-लेखनाचे प्रकार	
	२. मराठी नाटकाचा ऐतिहासिक परामर्ष	
सूक्ष्म वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक :	१. 'रायगडला जेव्हा जाग येते' : वसंत कानेटकर	(साठ तासिका)
लेखनकला	: १. वाक्य-लेखनाचे प्रकार व २. आवेदनपर पत्रलेखन	(साठ तासिका)
For continuous internal assessment (CIA) :	20 marks	(आठ तासिका)

पुरवणी वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक :	१. संशयकल्लोळ - गोविंद बल्लाळ देवल	
	२. बॅरिस्टर - जयवन्त दळवी	

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. नाटक: एक चिन्तन - वसन्त कानेटकर
२. मराठी रंगभूमी: उगम आणि विकास - हिरामण लांजे, विवेक प्रकाशन, मोरगाव, भण्डारा
३. प्रदक्षिणा, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे
४. "रायगडला जेव्हा जाग येते" : एक सिंहावलोकन, - सम्पादक: वि० भा० देशपाण्डे, इन्द्रायणी साहित्य
५. वसंत कानेटकरांची नाटके: वैविध्य आणि धुवीकरण - रा० भा० पाटणकर
६. सुगम मराठी व्याकरण लेखन - मो० रा० वाळम्बे, गो० य० राणे प्रकाशन, पुणे

द्वितीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा	-	(सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा	-	(सहांपैकी चार). गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.		
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सन्दर्भासह स्पष्टीकरण ('रायगडला जेव्हा जाग येते') -		(चारांपैकी दोन). गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('रायगडला जेव्हा जाग येते') -		(दोहोंपैकी एक). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा		
'संशयकल्लोळ' व 'बॅरिस्टर' या पाठ्यपुस्तकांवर आधारलेले	-	(दोहोंपैकी एक). गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - (अ) वाक्य-लेखनाचे प्रकार,		गुण ०३
(आ) शब्दसिद्धी		गुण ०३
(इ) नोकरीसाठीचे आवेदनपर पत्रलेखन		गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी

- सूक्ष्मवाचनाधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न
- पुरवणीवाचनावर आधारित स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –I (प्रथम सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – I पोर्तुगीजपूर्व काळातील गोमन्तकाची संस्कृती

(Culture of Goa before invasion of Portuguese)

For Semester End Examination : 80 marks

१. पोर्तुगीजपूर्व काळातील गोमन्तकाची संस्कृती - मौर्य, चालुक्य, राष्ट्रकूट, शिलाहार, कदम्ब, यादव, बहामनी, विजयनगर, आदिलशाही राजवटीतील गोमन्तक.

२. गोमन्तकातील पुराभिलेख - ताम्रपट, शिलालेख, कोरीव टके, शमीपत्रे, हस्तलिखिते, झूले

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

अभ्यास सहल, सहलीवरील अहवाल

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. Ghantkar, Gajanan., Introduction to History of Goa through Goyakanadi Script, Panaji, 1993
2. Shirodkar Prakashchandra Pandurang., (Ed.) Purabhilekh-Purattava., Goa, 1989
3. अ० का० प्रियोळकर यांचे अध्यक्षीय भाषण, महाराष्ट्र साहित्य संमेलन, १९५१
४. तुळपुळे, शं० गो०, प्राचीन मराठी कोरीव लेख, पुणे, १९६३
५. तुळपुळे, शं० गो०, पोर्तुगीज कागदपत्रातील विवृल, नवभारत, वाई, डिसेम्बर-१९७६
६. देव, शान्ताराम भालचन्द्र, महाराष्ट्र व गोवे शिलालेख-ताम्रपटांची वर्णनात्मक सन्दर्भ सूची, मुंबई, १९८२
७. अ० का० प्रियोळकर - गोमन्तकाची सरस्वती, मुंबई, १९३५,
८. हिन्दुस्थानचे दोन दरवाजे - सम्पादक: ज० स० सुखठणकर व सुभाष भेण्डे, मुंबई, १९७४
9. A. K. Priolkar - Printing Press in India, Bombay, 1958,
10. A. K. Priolkar – Goa: Rediscovered, Bombay, 1967
१०. प्रियोळकर अनंत काकबा., गोमन्तकीय किस्त्यांची मराठी वाङ्मयपरंपरा, मुंबई, १९६५
११. शिरोडकर, प्रकाशचन्द्र पाण्डुरंग., गोमन्तकाची मराठी अस्मिता, गोवा
१२. सातोस्कर, बाळकृष्ण दत्तात्रय., गोमन्तक: प्रकृती आणि संस्कृती, (दोन खण्ड) पुणे, १९८२

प्रथम सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा	- (सहांपैकी चार).	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा	- (सहांपैकी चार).	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>		
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('पोर्तुगीजपूर्व काळातील गोमन्तकाची संस्कृती')	- (चारांपैकी दोन).	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('पोर्तुगीजपूर्व काळातील गोमन्तकाची संस्कृती')	- (चारांपैकी दोन).	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - दीर्घांतरी प्रश्न ('गोमन्तकातील पुराभिलेख')	- (चारांपैकी दोन).	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टीपा लिहा ('गोमन्तकातील पुराभिलेख')-	(चारांपैकी दोन).	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

- अभ्यास सहलीवरील अहवाल, *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम

(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)

FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –II (द्वितीय सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – II पोर्तुगीजकालीन गोमन्तकाची संस्कृती

(Culture of Goa after invasion of Portuguese)

For Semester End Examination : 80 marks

१. पोर्तुगीजकालीन गोमन्तकाची संस्कृती - पोर्तुगीजांचे गोमन्तकातील आगमन,
२. धर्मप्रसाराचे व इङ्क्विझिशनचे गोमन्तकीय समाज व संस्कृती यांवर झालेले परिणाम,
३. धर्मप्रसाराचे गोमन्तकीय भाषा व साहित्य यांवर झालेले परिणाम
४. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मयपरंपरा

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

अभ्यास सहल, सहलीवरील अहवाल

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. प्रा० अ० का० प्रियोळकर स्मृतिग्रंथ - सम्पादक: सुभाष भेण्डे, मुंबई, १९७४,
२. A. K. Priolkar – Facts versus Fiction, Poona, 1962,
३. A. K. Priolkar – (The) Goa Inquisition (The Terrible Tribunal for the Far East), Bombay, 1961,
४. पिसुर्लकर, पाण्डुरंग सखाराम शेणवी, पोर्तुगालातील महाराष्ट्र सन्तवाङ्मयाचा अमूल्य ठेवा, भारतमित्र, गोवा, डिसेम्बर-१९५४
५. प्रभुदेसाई, वि० बा०, कृष्णदास शामा-विरचित श्रीकृष्ण चरित्रकथा, मुंबई, १९७५

द्वितीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('पोर्तुगीजांचे गोमन्तकातील आगमन') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('धर्मप्रसाराचे व इङ्क्विझिशनचे गोमन्तकीय समाज व संस्कृती यांवर झालेले परिणाम') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('धर्मप्रसाराचे गोमन्तकीय भाषा व साहित्य यांवर झालेले परिणाम') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टीपा लिहा ('ख्रिस्ती मराठी वाङ्मयपरंपरा')- (चारांपैकी दोन). गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

- अभ्यास सहलीवरील अहवाल, स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –I (प्रथम सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – I मराठी पत्रकारिता (Marathi Journalism)

For Semester End Examination : 80 marks

१. पत्रकारितेविषयीचा परिचय, मुद्रित-संचार पत्रकारिता व इलेक्ट्रॉनिक पत्रकारिता यांचे स्वरूप,
२. गोमन्तकीय पत्रकारितेचा ऐतिहासिक परामर्ष,
३. बातमी, बातमीपत्र-लेखन, बातम्यांचे विविध प्रकार, वार्तासंकलन,
४. वर्तमानपत्रातील विविध पुरवण्या, विविध लेखांचे संकलन व सम्पादन

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

अभ्यास सहल, सहलीवरील अहवाल

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. बातमीदारी – एस० के० कुलकर्णी, विद्या प्रकाशन गृह, पुणे,
२. वृत्तपत्रविद्या – प्रसन्नकुमार अकलुजकर, श्री विद्या प्रकाशन, पुणे,
३. पावले पत्रकारितेची – एस० के० कुलकर्णी, सकाळ, पुणे,
४. पत्रकार आणि पत्रकारिता – स० मा० गर्गे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
५. वार्तासंकलन – चन्द्रकान्त ताम्हणे, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई,
६. मराठी पत्रकारिता – ए० व्ही० देशपाण्डे, सुखदासौरभ प्रकाशन, पाटण, जिल्हा सातारा,

द्वितीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('पत्रकारितेविषयीचा परिचय, मुद्रित-संचार पत्रकारिता व इलेक्ट्रॉनिक पत्रकारिता यांचे स्वरूप,') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('गोमन्तकीय पत्रकारितेचा ऐतिहासिक परामर्ष,') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('बातमी, बातमीपत्र-लेखन, बातम्यांचे विविध प्रकार, वार्तासंकलन ') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टिपा लिहा ('वर्तमानपत्रातील विविध पुरवण्या, विविध लेखांचे संकलन व सम्पादन') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- अभ्यास सहलीवरील अहवाल, स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
FIRST YEAR BACHELOR OF ARTS (F. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –II (द्वितीय सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – II पत्रकारितेचे धोरण
(Policies in Journalism)

For Semester End Examination : 80 marks

१. विकास पत्रकारिता
२. शोध पत्रकारिता
३. अग्रलेख व मुलाखत
४. वर्तमानपत्राच्या पानांची मांडणी

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

अभ्यास सहल, सहलीवरील अहवाल

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अग्रलेख : एक संवाद माध्यम – विनिता परांजपे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
२. यशस्वी वार्ताहर कसे व्हावे? – ज्ञानोदय प्रकाशन केन्द्र, RL/MIDC, वाळंज, औरंगाबाद-३६,
३. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे
४. पत्रकारितेसाठी मराठी – बा० गं० गुर्जर, ल० ना० गोखले, बाबासाहेब घोरपडे वृत्तविद्या प्रबोधिनी, पुणे,
५. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे – प्रभाकर पाध्ये (भाषान्तर: प्र० ना० परांजपे, वसुधा परांजपे, पुणे)
६. सम्पादक आणि सम्पादकीय – के० ए० पोतदार

द्वितीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('विकास पत्रकारिता') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('शोध पत्रकारिता,') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('अग्रलेख व मुलाखत')- (चारांपैकी दोन). गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टिपा लिहा ('वर्तमानपत्राच्या पानांची मांडणी')
- (चारांपैकी दोन). गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

- अभ्यास सहलीवरील अहवाल, स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –III (तृतीय सत्र)

PAPER (MARATHI AS MAJOR) – III कादम्बरी, निबन्ध-लेखन आणि प्रयोग-विचार

For Semester End Examination : 80 marks (साठ तासिका)

अ. सैद्धान्तिक : १. कादम्बरीचे स्वरूप, २. मराठी कादम्बरीचे घटक,
३. मराठी कादम्बरीलेखनाविषयीचा ऐतिहासिक परामर्ष

आ. सूक्ष्म वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : १. 'रारंगढांग' : प्रभाकर पेणढारकर

इ. लेखनकौशल्ये : १. निबन्ध-लेखन व २. आणि संवाद-लेखन (साठ तासिका)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks (आठ तासिका)

पुरवणी वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : पुढीलपैकी कोणत्याही दोन कादम्बऱ्यांची निवड करावी:

१. अन्तराळातील स्फोट -	जयन्त नारळीकर
२. श्यामची आई -	पाण्डुरंग सदाशिव साने
३. विदेश -	आशा कर्दळे

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. वाङ्मयीन शैली आणि मंत्र -	सम्पादक : म० द० हातकणंगलेकर
२. साहित्याचे अध्यापन : स्वरूप आणि प्रकार -	सम्पादक : श्री० पु० भागवत व इतर
३. मराठी कादम्बरी : विसावे शतक -	कुसुमावती देशपाण्डे
४. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादम्बरी -	सम्पादक : विलास खोले
५. मराठी कादम्बरी : चिन्तन आणि समीक्षा -	चन्द्रकान्त बान्दिवडेकर
६. धार आणि काठ -	नरहर कुरुन्दकर
७. मराठी विज्ञान साहित्य -	सम्पादक : म० सु० पगारे
८. विज्ञान साहित्य आणि संकल्पना -	व० दि० कुलकर्णी व निरञ्जन घाटे
९. वाङ्मयीन निबन्ध -	सम्पादक : रा० ग० जाधव

तृतीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा -	(सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा -	(सहांपैकी चार). गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>	
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सन्दर्भासह स्पष्टीकरण ('रारंगढांग') -	(चारांपैकी दोन). गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('रारंगढांग') -	(चारांपैकी दोन). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा (पुरवणीवाचनावर आधारित) - (दोहोंपैकी एक). गुण १२	
६. प्रश्न क्रमांक सहा - (अ) निबंध लेखन -	(चारांपैकी एक) गुण ०८
(आ). प्रयोग-विचार	गुण ०४

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी

- सूक्ष्मवाचनाधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न	
- पुरवणीवाचनावर आधारित स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce)	गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –IV (चतुर्थ सत्र)

PAPER (MARATHI AS MAJOR) – IV कविता, अलंकार आणि कार्यालयीन पत्रव्यवहार-लेखन

For Semester End Examination : 80 marks

अ. सैद्धान्तिक : ('अ' व 'आ'साठी साठ तासिका)

१. कवितेचे स्वरूप,
२. मराठी जुनी कविता आणि आधुनिक कविता यांतील वेगळेपण,
३. आधुनिक मराठी कवितेच्या प्रवाहातील परिवर्तने

आ. सूक्ष्म वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक :

'रसयात्रा': कुसुमाग्रज, सम्पादक: बा० भ० बोरकर (या संग्रहातील कोणत्याही तीस कविता) शंकर वैद्य

इ. लेखनकौशल्ये : (सात तासिका)

१. अलंकार (शब्दालंकार- अनुप्रास, श्लेष, यमक)
२. (अर्थालंकार - उपमा, उत्प्रेक्षा)
३. कार्यालयीन पत्रव्यवहार-लेखन : (मागणीपत्र (to place an order), स्मरणपत्र, अनुमती-पत्र)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks (आठ तासिका)

पुरवणी वाचनासाठीचे पाठ्यपुस्तक : 'बोलगाणी', मंगेश पाडगावकर

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी कविता : जुनी आणि नवी - वा० ल० कुळकर्णी
२. कविता आणि प्रतिमा - सुधीर रसाळ
३. मराठी कविता : स्वरूप विवेचन - निशिकान्त ठकार, स्वाध्याय महाविद्यालय प्रकाशन, पुणे
४. सुगम मराठी व्याकरण - मो० रा० वाळम्बे, गो० य० राणे प्रकाशन, पुणे

चतुर्थ सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सन्दर्भासह स्पष्टीकरण ('रसयात्रा') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('रसयात्रा') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('बोलगाणी') - (दोहोंपैकी एक). गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - अ. अलंकार - (चारांपैकी दोन). गुण ०६
 - आ. मागणीपत्र, स्मरणपत्र, अनुमती-पत्र - (तिन्हींपैकी एक) गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी

- सूक्ष्मवाचनाधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न
- पुरवणीवाचनावर आधारित स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –III (तृतीय सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – III वृत्तलेखन (News-writing)

For Semester End Examination : 80 marks

१. मुलाखती, भाषणे व व्याख्याने यांचे वृत्तलेखन : स्वरूप व तंत्र
२. प्रसिद्धिपत्रकांचे लेखन : स्वरूप व तंत्र
३. पत्रकारा परिषदांचे वृत्तलेखन : स्वरूप व तंत्र
४. क्रीडा व अपराधविषयक वृत्तलेखन : स्वरूप व तंत्र

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. बातमीदारी, एस० के० कुलकर्णी, विद्या प्रकाशन गृह, सदाशिव पेठ, पुणे
२. वृत्तपत्रविद्या, प्रसन्नकुमार अकलूजकर, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे,
३. पावले पत्रकारितेची, एस० के० कुलकर्णी, सकाळ, पुणे

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

तृतीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - लघुतरी प्रश्न ('मुलाखती, भाषणे व व्याख्याने यांचे वृत्तलेखन : स्वरूप व तंत्र')
अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - लघुतरी प्रश्न ('प्रसिद्धिपत्रकांचे वृत्तलेखन स्वरूप व तंत्र')
अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच लघुतरी प्रश्न ('पत्रकारपरिषदांचे वृत्तलेखन : स्वरूप व तंत्र')
अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - लघुतरी प्रश्न ('निधन व अपराधविषयक वृत्तलेखन : स्वरूप व तंत्र')
अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –IV (चतुर्थ सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – IV वार्तापत्र (News Letters)

For Semester End Examination : 80 marks

१. राजकीय विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र,
२. शैक्षणिक विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र,
३. सांस्कृतिक विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र,
४. राजकीय विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र,
५. आर्थिक विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र,
६. न्यायालयीन विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र,

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

- अ. मराठी पत्रकारिता, ए० व्ही० देशपाण्डे, सुखदासौरभ प्रकाशन, पाटण, जिल्हा सातारा,
- आ. पत्रकार आणि पत्रकारिता, स० मा० गर्गे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
- इ. वार्तासंकलन, चन्द्रकान्त ताम्हणे, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई,
- ई. बातमीदारी, सुनील माळी, राजहंस प्रकाशन, सदाशिव पेठ, पुणे

चतुर्थ सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - लघुतरी प्रश्न ('राजकीय विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र')
 - अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 - आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
४. प्रश्न क्रमांक चार - लघुतरी प्रश्न ('शैक्षणिक विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र')
 - अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 - आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
५. प्रश्न क्रमांक पाच लघुतरी प्रश्न ('सांस्कृतिक विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र')
 - अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 - आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
६. प्रश्न क्रमांक सहा - लघुतरी प्रश्न ('आर्थिक व न्यायालयीन विषयाचे वार्तापत्र : स्वरूप व तंत्र')
 - अ). सैद्धान्तिक - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६
 - आ). उपयोजित - (दोहोंपैकी एक). गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –III (तृतीय सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) – III मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाची संस्कृती
(Culture of Goa after Liberation from the of Portuguese Rule)

For Semester End Examination : 80 marks

१. मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाची संस्कृती
२. मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाच्या संस्कृतीवर अन्य संस्कृतींचा प्रभाव

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

- उ. गोमन्तकाची सांस्कृतिक संचिते, राजेन्द्र केरकर, गोवा राज्य सांस्कृतिक संचालनालय,
- ऊ. गोमन्तकीय ख्रिश्चन समाज, मनोहर हिरबा सरदेसाई, गोवा राज्य सांस्कृतिक संचालनालय,
- ऋ. गोमन्तकाचे असे ते दिवस, मनोहर हिरबा सरदेसाई, पुरोगामी प्रकाशन,
- लृ. लोकसरिता, विनायक खेडेकर,
- ँ. गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खण्ड एक व दोन, गोमंतक मराठी अकादमी, पणजी,
- ऐ. गोमन्तकाचे वाढते नाट्य रूपडी, ज० स० सुखठणकर, दी गोवा हिन्दू असोसिएशन, मुंबई
- ए. खांब-घुमटांच्या सावलीतील संगीत, मलबाराव सरदेसाई

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

तृतीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाची संस्कृती')
- (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाच्या संस्कृतीवर
अन्य संस्कृतींचा प्रभाव') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाची संस्कृती')
- (दोहोंपैकी एक). गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टीपा लिहा ('मुक्तीनंतरच्या काळातील गोमन्तकाच्या संस्कृतीवर
अन्य संस्कृतींचा प्रभाव') - (चारांपैकी दोन). गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : पायाभूत पाठ्यक्रम
(MARATHI AS FOUNDATION COURSE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –IV (चतुर्थ सत्र)

PAPER (FOUNDATION COURSE) -IV

गोमन्तकीय लोकसंस्कृती
(Goan Folk-culture)

For Semester End Examination : 80 marks

गोमन्तकीय लोकसाहित्य व लोककलाअ. लोकगीते, लोकनृत्ये, लोकोत्सव व लोकदेवता

आ. भजन, कीर्तन, आरती परम्परा, लोकनाट्य परम्परा

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. रुपड्यांची रूपककथा, ज० स० सुखठणकर,
२. आजचा व कालचा गोमंतक, दी गोवा हिन्दू असोसिएशन, मुंबई,
३. गोमन्तकीय संस्कृतीची जडणघडण, काशिनाथ दामोदर नायक,
४. असाही माझा गोमंतक, गोपाळकृष्ण भोबे,
५. गोमंतक संस्कृती आणि प्रकृती (खण्ड एक व दोन), बाळकृष्ण दत्तात्रेय सातोस्कर
६. गेल्या पावशतकातील गोमन्तक, संग्राहक : केशन अनन्त नायक, मडगाव,
७. पुरुषार्थ, वामन राधाकृष्ण

चतुर्थ सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('लोकगीते, लोकनृत्ये, लोकोत्सव व लोकदेवता')

- (चारांपैकी दोन). गुण १२

४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('भजन, कीर्तन, आरती परम्परा, लोकनाट्य परम्परा')

- (चारांपैकी दोन). गुण १२

५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('लोकगीते, लोकनृत्ये, लोकोत्सव व लोकदेवता')

- (दोहोंपैकी एक). गुण १२

६. प्रश्न क्रमांक सहा - विवेचक टीपा लिहा ('भजन, कीर्तन, आरती परम्परा, लोकनाट्य परम्परा')

- (चारांपैकी दोन). गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम
(MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –III (तृतीय सत्र)

PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - I

साहित्य आणि समाज (Literature and Society)

For Semester End Examination : 80 marks

१. साहित्य आणि समाज :

अ. साहित्य म्हणजे काय?, भाषा म्हणजे काय?

आ. भाषेची सामाजिकता, भाषा शिकणे: एक सामाजिक क्रिया,

इ. भाषाभेदांचे सामाजिक स्वरूप – लिंग, संस्था (कुटुम्ब, जाती, व्यवसाय, समवयस्कता) वैशिष्ट्यांनुसार भाषाभेद,

ई. साहित्य आणि समाज यांच्या संबंधांविषयीचे हिप्पोलाईट तेन, मार्क्सवादी विचारवन्त यांच्या भूमिका,

२. साहित्य आणि संस्कृती:

समाजाच्या अन्तःस्तरांनुसार होणारी साहित्यनिर्मिती व त्यात प्रतिबिंबित होणारी संबंधित समाजस्तरांची संस्कृती

३. लेखक आणि समाज:

लेखकावरील सामाजिक, सांस्कृतिक, वाङ्मयीन संस्कार आणि त्याची साहित्यनिर्मिती यांतील परस्परसंबंध

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. साहित्य, समाज आणि संस्कृती – दिगम्बर पाध्ये,
२. समाज आणि साहित्य - सदा कऱ्हाडे,
३. साहित्य आणि समाज - सम्पादक: नागनाथ कोतापल्ले,
४. संस्कृतिवेध - रा० ग० जाधव
५. साहित्य आणि समाज - अनिल सहस्रबुद्धे

तृतीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्य आणि समाज') - (चारांपैकी दोन). गुण १२

४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्य आणि संस्कृती') - (चारांपैकी दोन). गुण १२

५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('लेखक आणि समाज') - (दोहोंपैकी एक). गुण १२

६. प्रश्न क्रमांक सहा - विद्यार्थ्यांना वाचनासाठी सुचविण्यात आलेल्या पुस्तकांच्या/ग्रंथांच्या

वाचनावर आधारित प्रश्न

गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम
(MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –IV (चतुर्थ सत्र)

PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - II

समाजाच्या साहित्यिक अभिरुचीचे स्वरूप

(Nature of Literary Taste in Social Matrix)

For Semester End Examination : 80 marks

१. साहित्यकृतीचा आशय आणि सामाजिकता
२. साहित्याचा सामाजिक व्यवहार : लेखकाची साहित्यकृती वाचकापर्यन्त नेण्यासाठीचे मार्ग
अ. ग्रंथप्रकाशन, ग्रंथनिवड, चर्चासत्रे,
आ. ग्रंथवितरण, ग्रंथालये, ग्रंथप्रदर्शन, पुस्तकचर्चा
इ. साहित्यमेळावे, साहित्यसंमेलने, कृतिसत्रे
ई. सामाजिक पातळीवर होणारे साहित्यविषयक कार्यक्रम: पारितोषिके, सन्मान इत्यादी
३. समाजाच्या साहित्यिक अभिरुचीचे स्वरूप
अ. साहित्य – श्रेष्ठ व दुय्यम निश्चित करण्याचे सन्दर्भ,
आ. साहित्य – सुन्दर आणि असुन्दर
इ. साहित्य – साहित्याची आत्मनिष्ठा आणि साहित्याचा पलायनवाद

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. साहित्याचे सामाजिक सन्दर्भ - अंजली सोमण,
२. साहित्याचे सामाजिक अनुबन्ध - म० सु० पाटील
३. देवीसिंग चौहान गौरवग्रंथ

चतुर्थ सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - थोडक्यात उत्तरे लिहा - (सहांपैकी चार). गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्यकृतीचा आशय आणि सामाजिकता')
- (चारांपैकी दोन). गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्याचा सामाजिक व्यवहार')
- (चारांपैकी दोन). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्याच्या अभिरुचीचे सामाजिक स्वरूप')
- (दोहोंपैकी एक). गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - विद्यार्थ्यांना वाचनासाठी सुचविण्यात आलेल्या पुस्तकांच्या/ग्रंथांच्या
वाचनावर आधारित प्रश्न गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम
(MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –III (तृतीय सत्र)
PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - I
नियतकालिके- स्वरूप व मांडणी (Periodicals)

For Semester End Examination : 80 marks

१. पत्रकारिता : स्वरूप व महत्त्व अ). पत्रकारितेचे सामाजिक महत्त्व
आ). पत्रकार व समाज यांचे परस्परसंबंध,
इ.). नियतकालिकांकडून अपेक्षित असलेले समाजकार्य
२. मुक्तिपूर्व गोव्यातील पत्रकारितेचा इतिहास
३. मुक्तीनंतरच्या काळातील गोव्यातील पत्रकारितेचे स्वरूप
४. प्रादेशिक, राष्ट्रीय, जागतिक तसेच विविध विषयांनुसार (चित्रपट, मनोरंजन, पोलिस, आर्थिक इत्यादी) नियतकालिकांचे स्वरूप व उद्दिष्टे

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

अ). विविध प्रकारच्या वृत्तपत्रांचे संकलन आ). संकलित केलेल्या पत्रांवरील टिपण

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे,
२. मराठी नियतकालिकांचा इतिहास – रामचन्द्र गोविन्द कानडे,
३. पत्रकारितेसाठी मराठी – बा० गं० गुर्जर, ल० ना० गोखले, बाबासाहेब घोरपडे वृत्तविद्या प्रबोधिनी, पुणे,
४. गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खण्ड एक व दोन, गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा
५. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे – प्रभाकर पाध्ये (भाषान्तर: प्र० ना० परांजपे, वसुधा परांजपे, पुणे)
६. गतशतकपत्रिका - सम्पादक: शिरीष गोपाळ देशपाण्डे व नन्दा आपटे
७. मराठी नियतकालिकांची सूची (१८००-१९५०, प्रथम खण्ड) – सम्पादक: शं० ग० दाते व इतर
८. मराठी नियतकालिकांची सूची (१८००-१९५०, द्वितीय खण्ड) – सम्पादक: शं० ग० दाते व इतर

तृतीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी - (सहांपैकी चार) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी - (सहांपैकी चार) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('पत्रकारिता : स्वरूप व महत्त्व') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुक्तिपूर्व गोव्यातील पत्रकारितेचा इतिहास') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुक्तीनंतरच्या काळातील गोव्यातील पत्रकारितेचे स्वरूप') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('प्रादेशिक, राष्ट्रीय, जागतिक तसेच विविध विषयांनुसार (चित्रपट, मनोरंजन, पोलिस, आर्थिक इत्यादी, नियतकालिकांचे स्वरूप व उद्दिष्टे') (दोहोंपैकी एक) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम
(MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –IV (चतुर्थ सत्र)

PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - II

वर्तमानपत्र – स्वरूप व मांडणी (Newspaper - Nature and Design)

For Semester End Examination : 80 marks

१. वर्तमानपत्राच्या मांडणीचे स्वरूप, सम्पादन व प्रात्यक्षिक:
 - अ. बातम्या, वार्तापत्रे, लेख, सम्पादकीय, पुरवणी,
 - आ. वाचकांचा पत्रव्यवहार – विशिष्ट सन्दर्भ, घटना, व्यक्ती)
 - इ. वाचकांचा पत्रव्यवहार, पुरवणी, विज्ञापने (जाहिराती) यांचे महत्त्व व त्यांची रचना
२. बातमी लेखन : धोरणे, स्वरूप आणि लेखन व मर्यादा
३. अग्रलेख, लेख : धोरणे, स्वरूप आणि लेखन व मर्यादा
४. वार्तापत्र व सम्पादकास पत्र : धोरणे, स्वरूप आणि लेखन व मर्यादा

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अग्रलेख : एक संवाद माध्यम – विनिता परांजपे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
२. यशस्वी वार्ताहर कसे व्हावे? – जानोदय प्रकाशन केन्द्र, RL/MIDC, वाळंज, औरंगाबाद-३६,
३. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे
४. सम्पादक आणि सम्पादकीय – के० ए० पोतदार

चतुर्थ सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

प्रश्न क्रमांक एक - सैद्धान्तिक - लघुतरी - ('वर्तमानपत्राच्या मांडणीचे स्वरूप')-	(सहांपैकी चार)	गुण १६
प्रश्न क्रमांक दोन - सैद्धान्तिक - लघुतरी - ('अग्रलेख, लेख, वार्तापत्र व सम्पादकास पत्र')	(सहांपैकी चार)	गुण १६
प्रश्न क्रमांक तीन - उपयोजित (बातमी तयार करा.) -	(चारांपैकी दोन)	गुण १२
प्रश्न क्रमांक चार - उपयोजित (अग्रलेख लिहा.) -	(दोहोंपैकी एक).	गुण १२
प्रश्न क्रमांक पाच - उपयोजित (लेख लिहा.) -	(दोहोंपैकी एक).	गुण १२
प्रश्न क्रमांक सहा - उपयोजित अ. सम्पादकास पत्र		गुण ०६
उपयोजित आ. वार्तापत्र		गुण ०६

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), *स्वाध्याय* (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम
(MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –III (तृतीय सत्र)

PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - I

वाचन कला

(Art of Reading)

उद्दिष्टे: विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनकौशल्ये विकसित करणे, वाचनभेदांचे स्वरूपाचे आकलन करून घेणे, वाचन आणि आकलन या कृतींचे सहसम्बन्ध स्पष्ट करणे, वाचनाच्या क्रमबद्ध विकासाची (सुलभ स्वरूपाच्या ग्रंथाकडून गंभीर स्वरूपाच्या ग्रंथाच्या वाचनाकडे वळण्यासाठीची) क्रिया उमजून घेणे ही प्रमुख उद्दिष्टे होत.

For Semester End Examination : 80 marks

१. वाचनप्रक्रियेचे स्वरूप : वाचन कशासाठी – विविध कारणे, कारणानुसार वाचनाचे स्वरूप
२. वाचनाभिरुचीचे स्तरभेद : वय, व्यवसाय, लिंग, सामाजिक-सांस्कृतिक स्तर यांनुसार
३. वाचनाचे प्रकार: मूक वाचन, प्रकट वाचन, साभिनय वाचन, मननचिन्तनात्मक पूर्ण वाचन
४. सुलभ पुस्तकांचे वाचन: गोष्टीरूप रंजक पुस्तके, नित्यपाठातील श्लोक, स्तोत्र, अभंग, ओव्या, ग्रंथांच्या संक्षिप्त (ABRIDGED) आवृत्या

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

- अ. सुलभ पुस्तकांचे वाचन हा विषयविभाग निरंतर अन्तर्गत मूल्यमापनासाठी असावा.
- आ. निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. हसत खेळत मराठी – अकोलकर / पाटणकर
२. भयंकर मराठी - द० दि० पुण्डे
३. बेलभाषा - सुमन बेलवलकर

तृतीय सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - विवेक टीपा लिहा - (सहांपैकी चार) गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('वाचनप्रक्रियेचे स्वरूप')- (चारांपैकी दोन)गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('वाचनाभिरुचीचे स्तरभेद')- (चारांपैकी दोन). गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('वाचनाचे प्रकार व व्याप्ती')- (दोहांपैकी एक) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('सुलभ पुस्तकांचे वाचन')- (चारांपैकी दोन) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : प्रमुख भाषेशी संलग्न पाठ्यक्रम
(MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE)
SECOND YEAR BACHELOR OF ARTS (S. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2010-11, 2011-12, 2012-13)

SEMESTER –IV (चतुर्थ सत्र)

PAPER (MARATHI AS AN ALLIED TO MAJOR LANGUAGE) - II

वाचनानन्द

(Joy of Reading)

For Semester End Examination : 80 marks

१. ललित साहित्याचे वाचन – कविता, कथा, कादम्बरी व अन्य प्रकारच्या साहित्याचे वाचन
२. गंभीर व वैचारिक साहित्याचे वाचन, वैचारिक ग्रंथांचे वाचन कसे व कशासाठी?
३. वाचन आणि आकलन प्रक्रिया:
 - अ. सुलभ ग्रंथांच्या आकलनाचे स्वरूप व प्रक्रिया
 - आ. ललित साहित्याचे आकलन: भाषासौन्दर्य, साहित्यगुण, आशयसौन्दर्य उमजून घेत आकलन
 - इ. वैचारिक ग्रंथांचे आकलन :
 - अ. विचार प्रतिपादन, तत्वप्रतिपादन, तर्कसंगतता, विचारप्रगल्भता
 - आ. मराठीतील वैचारिक निबंध
 - इ. राष्ट्रीय नेत्यांचे वैचारिक लेखन

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

- अ. सुलभ पुस्तकांचे वाचन हा विषयविभाग निरंतर अन्तर्गत मूल्यमापनासाठी असावा.
- आ. निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अनुष्टुभ, (वाचनविशेषांक), मार्च-२००८
२. निवडक भाषा आणि जीवन, सम्पादक: कल्याण काळे आणि मृणालिनी शहा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
३. शुद्धलेखन-विवेक - द० न० गोखले

चतुर्थ सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	-	लघुतरी प्रश्न	-	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	-	टिपा लिहा	-	(सहांपैकी चार)	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>					
३. प्रश्न क्रमांक तीन	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('गंभीर व वैचारिक साहित्याचे वाचन')	-	(चारांपैकी दोन).	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('वाचन आणि आकलन प्रक्रिया')	-	(चारांपैकी दोन)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('ललित साहित्याचे आकलन')	-	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	-	विवेक टीपा लिहा (संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित)	-	(सहांपैकी चार)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
OPTION – I GENERAL COURSE (THREE PAPERS)
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – V

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – प्रारंभ ते १६५०

History of Marathi Literature – Beginning to 1650

For Semester End Examination : 80 marks

१. मराठी भाषेची उत्पत्ती व विकास, मराठी भाषेचे लिखित स्वरूप, प्रथम ग्रंथिक आविष्कार, (दहा तासिका)
२. भक्तिपंथांचा मराठी वाङ्मयावरील प्रभाव : ('अ' ते 'ऊ' प्रत्येकी दहा तासिका)
- अ. नाथ पंथ (गोरक्षनाथ, विवेकसिन्धू – मुकुन्दराज)
- आ. महानुभाव (आचारधर्म व तत्त्वज्ञान, चक्रधर, चरित्रग्रंथ, सम्पादित ग्रंथ, सातीग्रंथ, महदम्बेचे धवळे,
- इ. वारकरी सम्प्रदाय (ज्ञानेश्वर, नामदेव, एकनाथ, तुकाराम, सन्तमेळा)
- ई. समर्थ सम्प्रदाय (सन्त रामदास)
- उ. दत्त सम्प्रदाय

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks (पंधरा तासिका)

३. पुरवणी वाचनासाठी : 'तुकारामाचे निवडक शंभर अभंग', सम्पादक : श्री० म० पिंगे, गजमल माळी, व्हीनस प्रकाशन, पुणे

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती	- गं० बा० सरदार,
२. महानुभाव पंथ व त्यांचे वाङ्मय	- शं० गो० तुळपुळे,
३. मराठीचे साहित्यशास्त्र (ज्ञानेश्वर ते रामदास)	- माधव गोपाळ देशमुख
४. मराठी साहित्याचे आदिबंध	- उषा माधव देशमुख
५. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक, दोन, तीन), महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे,	
६. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक ते पाच),	- अ० ना० देशपाण्डे,
७. महाराष्ट्रातील पाच भक्तिसंप्रदाय	- र० रा० गोसावी
८. प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा व परंपरा -	
९. मराठी भक्तिप्रभा -	सम्पादक : विलास खोले

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>			
३. प्रश्न क्रमांक तीन	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('महानुभाव सम्प्रदाय')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('ज्ञानेश्वर ते रामदास')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('ज्ञानेश्वर ते रामदास')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	- विवेचक टीपा लिहा ('तुकारामाचे निवडक शंभर अभंग'वर आधारित)	(चारांपैकी दोन)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
GENERAL COURSE (THREE UNITS)
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VI

काव्यशास्त्र

For Semester End Examination : 80 marks

१. काव्याचे स्वरूप, काव्यलक्षण - प्राचीन व आधुनिक (एकोणीस तासिका)
२. काव्याची प्रयोजने – प्राचीन व आधुनिक (एकोणीस तासिका)
३. काव्याची निर्मिती - (प्रतिभा, व्युत्पत्ती, अभ्यास, शारिरीक व मानसिक स्वास्थ्य) (अठरा तासिका)
४. शब्दशक्ती - (प्रकार व उपप्रकारांसह) (एकोणीस तास)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

अ. अभिनव काव्यप्रकाश	–	रा० श्री० जोग,
आ. काव्यशास्त्रप्रदीप	-	स० रा० गाडगीळ,
इ. साहित्याचे मानदंड	-	गंगाधर गाडगीळ,
ई. साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा	-	वा० ल० कुळकर्णी
उ. साहित्यमीमांसा	-	रा० शं० वाळिंबे,
ऊ. समीक्षेची नवी रूपे	-	गंगाधर पाटील

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	-	लघुतरी प्रश्न	-	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	-	लघुतरी प्रश्न	-	(सहांपैकी चार)	गुण १६

प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.

३. प्रश्न क्रमांक तीन	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('काव्याचे लक्षण')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('काव्याची प्रयोजने')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('प्रतिभा व शब्दशक्ती')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	-	विवेचक टीपा लिहा	(चारांपैकी दोन)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)
GENERAL COURSE (THREE UNITS)
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VII

प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकला

Writing Skills for Media

For Semester End Examination : 80 marks

१. निबंध (वाङ्मयीन, वैचारिक, ललित) (एकोणीस तासिका)
२. अ. वृत्तलेखन, वार्तापत्र लेखन : स्वरूप व तंत्र (एकोणीस तासिका)
आ. वृत्तपत्रे, आकाशवाणी, दूरदर्शन या प्रसारमाध्यमांसाठीचे लेखन करण्यासाठीची कला
३. अ. विज्ञापने (जाहिराती) करण्याचे स्वरूप व तंत्र (एकोणीस तासिका)
आ. विविध माध्यमांसाठी विज्ञापनां (जाहिराती) चे लेखन करणे
४. अ. मुलाखतीचे स्वरूप व तंत्र (अठरा तासिका)
आ. मुलाखतीचे लेखन

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

५. अग्रलेख : एक संवाद माध्यम – विनिता परांजपे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
६. यशस्वी वार्ताहर कसे व्हावे? – ज्ञानोदय प्रकाशन केन्द्र, RL/MIDC, वाळंज, औरंगाबाद-३६,
७. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे
८. सम्पादक आणि सम्पादकीय – के० ए० पोतदार
९. व्यावहारिक मराठी - स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१०. पत्रकारांसाठी मराठी – बा० ग० गुर्जर, ल० ना० गोखले, बाबासाहेब घोरपडे वृत्तविद्या प्रबोधिनी, पुणे,
११. संपादक व संपादकीय – के० ए० पोतदार
१२. भाषान्तरमीमांसा – कल्याण काळे, अंजली सोमण
१३. पत्रकारिता विद्या – सम्पादक : किरण गोखले
१४. लेखनकला परिचय – स० शं० देसाई

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - निबंधलेखन (चारांपैकी एक) गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार
- अ. सविस्तर उत्तरे लिहा (वृत्तपत्रासाठी लेखन, वार्तापत्र लेखन) (दोहोंपैकी एक) गुण ०६
- आ. सविस्तर उत्तरे लिहा (आकाशवाणी, दूरदर्शनसाठी लेखन, वार्तापत्र लेखन) (दोहोंपैकी एक) गुण ०६
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा
('विविध माध्यमांसाठी विज्ञापनां (जाहिराती) चे लेखन करणे') (चारांपैकी दोन) गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मुलाखतीचे लेखन') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
बातमीचे / वार्तापत्राचे सादरीकरण (Seminar), प्रकट मुलाखत घेणे, जाहिराती सादर करणे (स्वाध्याय
(assignment) व मौखिकी (viva-voce) गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा
(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)
THREE PAPERS FROM OPTION – I AND FOLLOWING THREE PAPERS
THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – VIII

भाषाशास्त्र
Philology

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. भाषेच्या निर्मितीविषयीचे विविध सिद्धान्त / उपपत्ती, भाषेचे स्वरूप व लक्षण,
२. भाषेचे पोटभेद : कालिक, प्रान्तिक, मराठीच्या बोली व प्रमाण-भाषा,
३. भाषाकुल संकल्पना, भाषेचा ऐतिहासिक व तौलनिक अभ्यास,
४. भाषेचे अन्तवर्तुळ व बहिवर्तुळ,
५. ध्वनिपरिवर्तन (स्वरूप, कारणे व प्रकार)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. भाषाशास्त्रप्रदीप – श्री० ना० गजेन्द्रगडकर,
२. सुलभ भाषाविज्ञान – द० दि० पुण्डे,
३. भाषाविज्ञान परिचय – स० गं० मालशे, द० दि० पुण्डे, अंजली सोमण,
४. भाषाविज्ञान परिचय – स० गं० मालशे, द० दि० पुण्डे, अंजली सोमण,
५. अभिनव भाषाविज्ञान – गं० ना० जोगळेकर,

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	-	लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	-	लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>				
३. प्रश्न क्रमांक तीन	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषेच्या निर्मितीविषयीचे विविध सिद्धान्त / उपपत्ती, भाषेचे स्वरूप व लक्षण')	(चारांपैकी दोन)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषेचे पोटभेद')	(चारांपैकी दोन)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषाकुल संकल्पना, भाषेचा ऐतिहासिक व तौलनिक अभ्यास')	(चारांपैकी दोन)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	-	सविस्तर उत्तरे लिहा ('भाषेचे अन्तवर्तुळ व बहिवर्तुळ, ध्वनिपरिवर्तन')	(चारांपैकी दोन)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

THREE PAPERS FROM OPTION – I AND FOLLOWING THREE PAPERS

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – IX

मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

Cultural Background of Marathi Literature

For Semester End Examination : 80 marks ('१' साठी पंधरा व '२' ते '४' प्रत्येकी वीस तासिका)

१. साहित्य आणि संस्कृती यांचे परस्परसंबंध
२. 'निबंधमाला'पूर्व महाराष्ट्र (अव्वल इंग्रजी कालखण्ड), इंग्रजी राजवटीमुळे मराठी साहित्य व संस्कृतीत झालेली परिवर्तने,
३. 'मालो'तर (१८७४ – १९२०) कालखण्डातील मराठी संस्कृती
अ. साहित्यलेखनाच्या प्रेरणा, आ. साहित्यलेखनामागील प्रवृत्ती
४. १९२० ते १९६० या काळातील मराठी संस्कृती, साहित्यलेखनाच्या प्रेरणा व परिवर्तनशील विचारप्रवाहामुळे घडलेले सामाजिक व सांस्कृतिक परिणाम

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अपूर्ण क्रान्ती – रा० भा० पाटणकर
२. साहित्य व संस्कृती – दु० का० सन्त
३. अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी – सदा कऱ्हाडे,
४. महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक जीवनाची स्थित्यंतरे – भ० श्री० पण्डित,
५. महाराष्ट्र संस्कृती : घडण आणि विकास – ह० श्री० शेणोलीकर,
६. अर्वाचीन मराठी गद्याची उत्क्रान्ती – कृ० भि० कुलकर्णी,
७. अर्वाचीन गद्याची पूर्वपीठिका – गंगाधर बाळकृष्ण सरदार,
८. एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र – य० दि० फडके

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्य आणि संस्कृती यांचे परस्परसंबंध')(दोहोंपैकी एक) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('निबंधमाला'पूर्व महाराष्ट्र (अव्वल इंग्रजी कालखण्ड), इंग्रजी राजवटीमुळे मराठी साहित्य व संस्कृतीत झालेली परिवर्तने) (दोहोंपैकी एक) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('मालो'तर (१८७४ – १९२०) कालखण्डातील मराठी संस्कृती') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('१९२० ते १९६० या काळातील मराठी संस्कृती, साहित्यलेखनाच्या प्रेरणा व परिवर्तनशील विचारप्रवाहामुळे घडलेले सामाजिक व सांस्कृतिक परिणाम) (दोहोंपैकी एक) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

OPTION - II - GENERAL COURSE (SIX PAPERS)

THREE PAPERS FROM OPTION – I AND FOLLOWING THREE PAPERS

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER –V PAPER (MARATHI AS MAJOR) – X

आधुनिक मराठी साहित्यप्रकार – प्रवृत्ती आणि प्रवाह

Nature and Trends in Modern Marathi Literature

For Semester End Examination : 80 marks

उद्दिष्टे : मराठी साहित्यातील वेचक साहित्यिक जाणिवांचा व त्याच्या आधारे काही साहित्यप्रकारांचा परिचय करून देणे हा या पाठ्यक्रमाच्या निर्मितीमागील हेतू आहे. पुढील साहित्यप्रकार व त्यासाठीची पाठ्यपुस्तके विविध जाणिवांच्या माध्यमातून सैद्धान्तिक व उपयोजित स्तरांवर अभ्यासावीत.

पाठ्यपुस्तके : (recommended reference books):

अ. साहित्यप्रकार : आत्मचरित्र उपयोजित : स्मृतिचित्रे (लक्ष्मीबाई टिळक) (पंचेचाळीस तासिका)

आ. साहित्यप्रकार : प्रादेशिक कादंबरी उपयोजित : उध्वस्त (सुभाष भेण्डे) (तीस तासिका)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी कथा : रूप आणि परिसर - म० द० हातकणंगलेकर, सुपर्ण प्रकाशन,
२. मराठी कथा : स्वरूप आणि आस्वाद- दा० वि० कुलकर्णी, स्वाध्याय महाविद्यालय प्रकाशन, पुणे
३. प्रदक्षिणा - कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन,
४. मराठी ऐतिहासिक कादंबरी - विभा शहा,
५. गेल्या शतकातील मराठी कादंबरी - सम्पादक : विलास खोले,
६. मराठी कादम्बरी : विसावे शतक - कुसुमावती देशपाण्डे
७. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादम्बरी - सम्पादक : विलास खोले
८. मराठी कादम्बरी : चिन्तन आणि समीक्षा - चन्द्रकान्त बान्दिवडेकर
९. धार आणि काठ - नरहर कुरुन्दकर
१०. मराठी विज्ञान साहित्य - सम्पादक : म० सु० पगारे
११. विज्ञान साहित्य आणि संकल्पना - व० दि० कुलकर्णी व निरञ्जन घाटे
१२. मराठी प्रादेशिक कादंबरी: तंत्र आणि स्वरूप - मदन कुलकर्णी, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर

पाचव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न सैद्धान्तिक ('आत्मचरित्र आणि प्रादेशिक कादम्बरी') -(सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - उपयोजित ('स्मृतिचित्रे व उध्वस्त')(सहांपैकी चार) गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन- सविस्तर उत्तरे लिहा('आत्मचरित्र आणि प्रादेशिक कादम्बरी')(चारांपैकी दोन) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार- सविस्तर उत्तरे लिहा (उपयोजित : स्मृतिचित्रे) (चारांपैकी दोन) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा (उपयोजित : 'उध्वस्त') (चारांपैकी दोन) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - टीपा लिहा (चारांपैकी दोन) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)
(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XI

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – १६५१ ते १८१८

History of Marathi Literature – 1651 to 1818

For Semester End Examination : 80 marks

१. पंडिती काव्याचे स्वरूप, परंपरा व कार्य (मुक्तेश्वर, वामन पंडित, श्रीधर, मोरोपन्त व आख्यानक कवी - नागेश, सामदेव, विठ्ठल, रघुनाथ पंडित, आनंदतनय) (पंधरा तासिका)
२. शाहिरी कविता : स्वरूप व प्रकार (लावणी, पोवाडा), रामजोशी, प्रभाकर, परशुराम, होनाजी बाळा, सगन भाऊ, (पंधरा तासिका)
३. बखर वाङ्मय : शिवपूर्वकालीन बखरी, शिवकालीन बखरी, पेशवेकालीन बखरी (पंधरा तासिका)
४. आरंभीचे गोमंतकीय मराठी वाङ्मय : (पंधरा तासिका)
 - अ. पोर्तुगीजपूर्वकालीन गोमंतकातील मराठीची परंपरा (शिलालेख, ताम्रपट, टकालेख)
 - आ. पोर्तुगीजपूर्वकालीन गोमंतकातील मराठी वाङ्मय (कृष्णदास शामा, कृष्णभट बांदकर, ज्ञानदेव, निवृत्ती, पूर्णप्रकाशनन्द, विठ्ठल केरीकर, सोहिरोबानाथ आंबिये)
 - इ. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय (फादर थॉमस स्टीफन्स, फादर एतियेन-द-ला क्रुवा, पाद्री सालदाञ्ज्य, सिमांव गॉमिश)
५. *For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks* (पंधरा तासिका)

पुरवणी वाचनासाठी : 'आज्ञापत्र' सम्पादक : विलास खोले

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

- अ. मराठी बखर - र० वि० हेरवाडकर,
- आ. मराठी बखरगद्याचा पुनर्विचार - गं० ब० ग्रामोपाध्ये,
- इ. प्राचीन मराठी पंडितीकाव्य - के० ना० वाटवे,
- ई. आख्यान कविता : एक अभ्यास - गं० ब० ग्रामोपाध्ये
- उ. आख्यानक कविता - सम्पादक: गं० ब० ग्रामोपाध्ये व श्री० पु० भागवत,
- ऊ. मराठी लावणी वाङ्मय - गं० ना० मोरजे,
- ऋ. आज्ञापत्र - सम्पादक : वि० भि० कोलते
- लृ. मराठीचे साहित्यशास्त्र (रामदास ते रामजोशी) - उषा माधव देशमुख
- एँ. गोमंतक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक) - सम्पादक : वि० बा० प्रभुदेसाई व रवीन्द्र घवी

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा (पंडिती काव्याचे स्वरूप, परंपरा व कार्य)(दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार- सविस्तर उत्तरे लिहा(शाहिरी अथवा बखर वाङ्मय) (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच- सविस्तर उत्तरे लिहा (आरंभीचे गोमंतकीय मराठी वाङ्मय) (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - टिपा लिहा ('आज्ञापत्र'वर आधारित) (चारांपैकी दोन) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XII

रससिद्धान्त आणि साहित्य-समीक्षा

'Rasa' -Theory and Literary Criticism

For Semester End Examination : 80 marks

१. रससिद्धान्त ('रसा'चे स्वरूप, रसनिष्पत्ती व रससंख्या), (सतरा तासिका)
२. साहित्यसमीक्षेचे स्वरूप व उद्दिष्टे, (सतरा तासिका)
३. साहित्यसमीक्षेच्या पद्धती (आस्वादक, चरित्रात्मक, मानसशास्त्रीय, समाजशास्त्रीय व स्त्रीवादी) (सतरा तासिका)
४. साहित्यसमीक्षेच्या पद्धतीचे उपयोजन पाठ्यपुस्तकाच्या आधारे समाजशास्त्रीय व मानसशास्त्रीय समीक्षापद्धतीचे उपयोजन (पाठ्यपुस्तक : बालकाण्ड, लेखक : ह० मो० मराठे) (चोवीस तासिका)

For continuous internal assessment (CIA) : 20 marks

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. रसचर्चा - पद्माकर दादेगावकर
२. अभिनव काव्यप्रकाश - रा० श्री० जोग
३. काव्यशास्त्रप्रदीप - स० रा० गाडगीळ
४. साहित्याचे मानदण्ड - गंगाधर गाडगीळ
५. साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा - वा० ल० कुळकर्णी
६. साहित्यमीमांसा - रा० शं० वाळिम्बे
७. समीक्षेची नवी रूपे - गंगाधर पाटील
८. प्राचीन काव्यशास्त्र - र० पं० कंगले,
९. रसविभावविचार (अनुवादित) - र० पं० कंगले, म० रा० सा० सं० मण्डळ, मुंबई
१०. आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास आणि रससिद्धान्त - जोशी लक्ष्मणशास्त्री

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन- सविस्तर उत्तरे लिहा('रससिद्धान्त') (दोहोंपैकी एक)गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्यसमीक्षेचे स्वरूप आणि उद्दिष्टे') (दोहोंपैकी एक)गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा ('साहित्यसमीक्षेच्या पद्धती ') (दोहोंपैकी एक)गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - टिपा ('बालकाण्ड'वर आधारित) (चारांपैकीदोन) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIII

प्रसारमाध्यमांसाठीची लेखनकौशल्ये

Writing Skills for Media

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. ग्रंथ-परीक्षण, नाट्य-परीक्षण, चित्रपट-परीक्षण
२. संपादकास पत्र : तक्रार, विनंती, सूचना, बातमी किंवा लेखाविषयीची प्रतिक्रिया,
३. संपादन-कार्याचा परिचय, मुद्रित-शोधन, नियतकालिके, विशेषांक, भिती-पत्रके यांचे संपादन,
४. पटकथा-लेखन ५. भाषान्तर

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. अग्रलेख : एक संवाद माध्यम – विनिता परांजपे, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे,
२. यशस्वी वार्ताहर कसे व्हावे? – ज्ञानोदय प्रकाशन केन्द्र, RL/MIDC, वाळंज, औरंगाबाद-३६,
३. मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा० का० लेले, कॉण्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे,
४. सम्पादक आणि सम्पादकीय – के० ए० पोतदार,
५. व्यावहारिक मराठी - स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे,
६. पत्रकारांसाठी मराठी – बा० ग० गुर्जर, ल० ना० गोखले, बाबासाहेब घोरपडे वृत्तविद्या प्रबोधिनी, पुणे,
७. संपादक व संपादकीय – के० ए० पोतदार,
८. भाषान्तर - सदा कऱ्हाडे, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, मुंबई,
९. पत्रकारिता विद्या – सम्पादक : किरण गोखले,
१०. लेखनकला परिचय – स० शं० देसाई,
११. निवडक भाषा आणि जीवन – संपादक : कल्याण काळे व मृणालिनी शहा, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे,
१२. पत्रकारितेची मूलतत्त्वे – भाषान्तर: प्र० ना० परांजपे, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे,
१३. शुद्धलेखनविवेक – द० न० गोखले, सोहम् प्रकाशन, पुणे,
१४. भाषान्तरमीमांसा – कल्याण काळे व अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे

सहाय्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - प्रश्न (सैद्धान्तिक) - (चारांपैकी दोन) गुण १६
 २. प्रश्न क्रमांक दोन - प्रश्न (संपादकास पत्र : तक्रार, विनंती, सूचना, बातमी किंवा लेखाविषयीची प्रतिक्रिया) - (चारांपैकी दोन) गुण १६
- प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.*
३. प्रश्न क्रमांक तीन - प्रश्न (ग्रंथ-परीक्षण, नाट्य-परीक्षण, चित्रपट-परीक्षण) - (चारांपैकी दोन) गुण १२
 ४. प्रश्न क्रमांक चार - प्रश्न ('संपादकास पत्र') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ५. प्रश्न क्रमांक पाच - प्रश्न ('संपादन-कार्याचा परिचय, पटकथा') (दोहोंपैकी एक) गुण १२
 ६. प्रश्न क्रमांक सहा - प्रश्न (इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषान्तर, शब्दसंख्या १२५) गुण १२
- निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -
- निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (SIX UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XIV

मराठी व्याकरण

Grammar of Marathi Language

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. भाषाशास्त्र आणि व्याकरण : परस्परसंबंध,
२. मराठी वर्णविचार – वर्णांचे वर्गीकरण व संधीविषयक विचार,
३. शब्दविचार – शब्दांच्या जाती, साधित शब्द व समास,
४. शब्दविकरण – लिंग, वचन व विभक्ती,
५. वाक्यविचार – प्रयोगविचार,

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. सुगम मराठी व्याकरण – मो० रा० वाळम्बे,
२. मराठीचे व्याकरण – लीला गोविलकर,
३. मराठी व्याकरणविवेक – मा० ना० आचार्य,

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन	- लघुतरी प्रश्न -	(सहांपैकी चार)	गुण १६
<i>प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.</i>			
३. प्रश्न क्रमांक तीन	- सविस्तर उत्तरे लिहा		
	(भाषाशास्त्र आणि व्याकरण : परस्परसंबंध, मराठी वर्णविचार)	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('शब्दविचार')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('शब्दविकरण')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा	- सविस्तर उत्तरे लिहा ('वाक्यविचार')	(दोहोंपैकी एक)	गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (SIX UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XV

गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

Cultural Background of Marathi Literature

For Semester End Examination : 80 marks ('१' ते '५' प्रत्येकी पंधरा तासिका)

१. पोर्तुगीजपूर्व गोमन्तकीय संस्कृती, पोर्तुगीजांच्या आगमनानंतर झालेले परिणाम,
२. पोर्तुगीजकालीन गोमन्तकीय संस्कृती व साहित्य (कृष्णदास शामा, कृष्णभट बांदकर, विठ्ठल केरीकर उपाख्य सांखोळकर, सोहिरोबानाथ आम्बिये)
३. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय – निर्मितीच्या प्रेरणा, स्वरूप व महत्त्व,
४. अठराव्या शतकातील गोमन्तकाची राजकीय व सांस्कृतिक स्थिती,
५. १९२० ते १९६० या कालखण्डातील परिवर्तनशील राजकीय-सामाजिक स्थितीनुसार गोमन्तकीय वाङ्मयाचे स्वरूप

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. गोमन्तकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खण्ड एक) – सम्पादक : वि० बा० प्रभुदेसाई, रवीन्द्र घवी,
२. सतराव्या शतकातील गोमन्तकी बोली - वि० बा० प्रभुदेसाई,
३. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय – गं० ना० मोरजे,
४. आजचा व कालचा गोमन्तक – गोवा हिन्दू असोसिएशन प्रकाशन,
५. आधुनिक मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी – गो० म० कुलकर्णी

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - (सहांपैकी चार) गुण १६
प्रश्न क्रमांक एक व दोन मध्ये सम्पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश व्हावा.
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सविस्तर उत्तरे लिहा ('पोर्तुगीजपूर्व गोमन्तकीय संस्कृती, पोर्तुगीजांच्या आगमनानंतर झालेले परिणाम') (चारांपैकी एक)गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय') (चारांपैकी एक)गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच - सविस्तर उत्तरे लिहा
('अठराव्या शतकातील गोमन्तकाची राजकीय व सांस्कृतिक स्थिती,') (चारांपैकी एक)गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - सविस्तर उत्तरे लिहा ('१९२० ते १९६० या कालखण्डातील परिवर्तनशील राजकीय-सामाजिक स्थितीनुसार गोमन्तकीय वाङ्मयाचे स्वरूप') (चारांपैकी एक)गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : एक प्रमुख भाषा

(MARATHI AS A MAJOR LANGUAGE)

GENERAL COURSE (THREE UNITS)

THIRD YEAR BACHELOR OF ARTS (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

SEMESTER – VI PAPER (MARATHI AS MAJOR) – XVI

आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार : ऐतिहासिक कादंबरी आणि विज्ञान साहित्य

उद्दिष्टे : मराठी साहित्यातील वेचक साहित्यिक जाणिवांचा व त्याच्या आधारे काही साहित्यप्रकारांचा परिचय करून देणे हा या पाठ्यक्रमाच्या निर्मितीमागील हेतू आहे. पुढील साहित्यप्रकार व त्यासाठीची पाठ्यपुस्तके विविध जाणिवांच्या माध्यमातून सैद्धान्तिक व उपयोजित स्तरांवर अभ्यासावीत.

पाठ्यपुस्तके : (recommended reference books):

अ. साहित्यप्रकार : ऐतिहासिक कादंबरी - उपयोजित : स्वामी (रणजीत देसाई) (चाळीस तासिका)

आ. साहित्यप्रकार : विज्ञान साहित्य - उपयोजित : यंत्रमानवाची सावली (सुबोध जावडेकर) (पस्तीस तासिका)

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी प्रादेशिक कादंबरी: तंत्र आणि स्वरूप - मदन कुलकर्णी, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर
२. मराठी ऐतिहासिक कादंबरी - विभा शहा,
३. वाङ्मयीन शैली आणि मंत्र - सम्पादक : म० द० हातकणंगलेकर
४. साहित्याचे अध्यापन : स्वरूप आणि प्रकार - सम्पादक : श्री० पु० भागवत व इतर
५. मराठी कादम्बरी : विसावे शतक - कुसुमावती देशपाण्डे
६. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादम्बरी - सम्पादक : विलास खोले
७. मराठी कादम्बरी : चिन्तन आणि समीक्षा - चन्द्रकान्त बान्दिवडेकर
८. धार आणि काठ - नरहर कुरुन्दकर
९. मराठी विज्ञान साहित्य - सम्पादक : म० सु० पगारे
१०. विज्ञान साहित्य आणि संकल्पना - व० दि० कुलकर्णी व निरञ्जन घाटे

सहाव्या सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ८०

१. प्रश्न क्रमांक एक- लघुतरी प्रश्न - सैद्धान्तिक (ऐतिहासिक कादंबरी व विज्ञान साहित्य) (सहांपैकी चार) गुण १६
२. प्रश्न क्रमांक दोन - लघुतरी प्रश्न - उपयोजित ('स्वामी व यंत्रमानवाची सावली')(सहांपैकी चार) गुण १६
३. प्रश्न क्रमांक तीन- सविस्तर उत्तरे लिहा (सैद्धान्तिक: 'ऐतिहासिक कादंबरी व विज्ञान साहित्य')
(चारांपैकी दोन) गुण १२
४. प्रश्न क्रमांक चार - सविस्तर उत्तरे लिहा ('स्वामी,') (चारांपैकी दोन) गुण १२
५. प्रश्न क्रमांक पाच- सविस्तर उत्तरे लिहा ('उपयोजित : 'यंत्रमानवाची सावली,')(चारांपैकी दोन) गुण १२
६. प्रश्न क्रमांक सहा - टिपा लिहा (चारांपैकी दोन) गुण १२

निरन्तर अन्तर्गत मूल्यमापनात्मक चांचणी -

निबंधांचे सादरीकरण (Seminar), स्वाध्याय (assignment) व मौखिकी (viva-voce), गुण २०

मराठी : कौशल्याधिष्ठीत अभ्यासक्रम

(A Skill-based Paper in Marathi)

Third Year Bachelor of Arts (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

Semester - V or VI

देवनागरीतील संगणक मुद्रण

(Desk Top Printing)

उद्दिष्टे : या अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक असा, म्हणजे विद्यार्थ्यांस मराठीशी निगडित असलेल्या संगणकाचा प्राथमिक स्वरूपाचा, परिचय झाला असल्याचे गृहीत धरले आहे. तसेच हा विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांजवळ गोवा शासनाने पुरविलेला किंवा स्वतःचा संगणक व मुद्रण-यंत्र असल्याचे गृहीत धरले आहे. अशा गृहितकांस अनुसरून या

अभ्यासक्रमाची मांडणी करण्यात आली आहे. देवनागरीतील डेस्क टॉप प्रिंटिंगचा परिचय करून देणे हा या पाठ्यक्रमाच्या निर्मितीमागील हेतू आहे. पुढील पाठ्यपुस्तके विविध जाणिवांच्या माध्यमातून सैद्धान्तिक व उपयोजित स्तरांवर अभ्यासावीत.

For Semester End Examination : 50 marks

१. देवनागरी लिपीतील विविध की-बोर्डाचा परिचय (उदा० मायक्रोसॉफ्ट इनस्क्रिप्ट, टायपरायटर, फोनेटिक, श्रीलिपी, कृती, बराह, अंकूर, आय-लीप, लोकसत्ता इत्यादी) व कोणत्याही एका की-बोर्डावर टंकलेखनाचा सराव करणे,
२. पृष्ठमांडणीचे प्रात्यक्षिक (पृष्ठाचा आकार, मार्जिन, स्पेसिंग, परिच्छेद (पॅराग्राफ), मजकुराची विविध शैलीतील मांडणी (उजवीकडे, डावीकडे, मध्ये, अक्षरांचा जाड / तिरपा / साधा ठसा, अधोरेखित, अक्षराचे विविध आकार, वर्ड आर्टचा वापर, कॉलम, नवीन मजकूर अन्तर्भूत करणे / गाळणे / नवा घेणे,
३. पत्रे, विज्ञापने, निमंत्रणे, हॅण्डबिले यांचे नमुने टंकलिखित करणे तसेच मुद्रणाचे तंत्र अवगत करणे, मुद्रित-शोधनाचा सराव करणे,
४. श्रोत्यांसमोर सादर करावयाचा मजकूर (स्लाईड्स वगैरे) टंकलिखित करित असताना त्यात पॉवर पॉइंटचा अन्तर्भाव करण्याचा सराव करणे,
५. मजकुरात कोष्टके (टेबल्स), इतर विविध स्वरूपाचे आकारचित्रे, छायाचित्रे, मेहरप्या इत्यादींचा अन्तर्भाव करणे

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

- अ. मायक्रोसॉफ्ट ऑफिस-२००३ (मराठी आवृत्ती), सई जावडेकर, आशा पब्लिकेशन्स, मुंबई
- आ. कॉम्प्युटर शब्दकोश, श्याम मराठे, साहित्य प्रसार केन्द्र, नागपूर,
- इ. पेजमेकर ७.१, डेस्कटॉप पब्लिशिंग, कॉम्प्युटर हार्डवेअरचा परिचय, कोरल ड्रॉ - राजेन्द्र मंत्री

पाचव्या (अथवा सहाव्या) सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ५०

१. प्रश्न क्रमांक एक-अर्ध्या पृष्ठाचा मजकूर टंकलिखित करून मुद्रित करणे गुण १०
२. प्रश्न क्रमांक दोन - दिलेल्या नमुन्यानुसार पृष्ठाची मांडणी करणे.
अ. पत्र किंवा विज्ञापन गुण ०५
आ. निमंत्रण पत्रिका गुण ०५
३. प्रश्न क्रमांक तीन अ. प्रश्न-पत्रिकेत दिलेल्या मुद्रित उताऱ्याचे मुद्रित शोधन करणे गुण १०
आ. प्रश्न-पत्रिकेत दिलेल्या नमुन्यानुसार कोष्टक, आकारचित्रे, छायाचित्रे
इत्यादींचा पृष्ठमांडणीत उपयोग करणे गुण १०
४. प्रश्न क्रमांक चार - प्रश्न-पत्रिकेत दिलेल्या विषयानुसार किमान पाच स्लाईडसचे उपयोजन करणे गुण १०

मराठी : कौशल्याधिष्ठीत अभ्यासक्रम

(A Skill-based Paper in Marathi)

Third Year Bachelor of Arts (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

Semester - V or VI दूरदर्शन व चित्रपट माध्यमांसाठीचे लेखन

(Script writing for Television and Movies)

For Semester End Examination : 50 marks

- सैद्धान्तिक : १. दृक्-श्राव्य माध्यमांचे (दूरदर्शन व चित्रपट) स्वरूप व वैशिष्ट्ये,
 २. दृक्-श्राव्य माध्यमांची बलस्थाने व मर्यादा
 ३. दृक्-श्राव्य माध्यमांसाठीच्या पटकथा लेखनाचे घटक (कथानक, दृश्यानुसंधान, संवाद, स्वभावरेखन, गीत, प्रतीक इत्यादी)

- उपयोजित : १. कथानकाची निवड (मूळ अथवा स्वतंत्र कथा, नाट्यात्मकता, दृष्यात्मकता, आशय
 २. आवश्यकतेनुसार कथानकात होऊ शकणारे परिवर्तन
 अ. पटकथा लेखन (दृश्य निर्मिती, दृश्य निवड, स्थळ-काळ-वेग-गती यांचे महत्व)
 आ. दृश्यानुसार संवाद लेखन
 ३. संवादाशिवायची दृष्ये
 ४. गीतलेखन, गीतांचे उपयोजन,
 ५. संगीताचे (शास्त्रीय, सुगम, लोकसंगीत, पाश्चात्य आदींचे) उपयोजन
 ६. निवेदनाचे उपयोजन
 ७. प्रतीकात्मक दृष्यांचे उपयोजन
 ८. श्रेय-नामावली

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

१. मराठी चित्रपटाची पटकथा, डॉ० अनिल सपकाळ
२. चित्रकथा, प्र० के० अत्रे, परचुरे प्रकाशन, मुंबई,
३. चित्रपट : एक कला, विजय दीक्षित, रेणुका प्रकाशन,
४. माझे संगीत – रचना आणि दिग्दर्शन, केशवराव भोळे, मौज प्रकाशन, मुंबई,
५. उंबरठा चित्रपटाची पटकथा
६. गर्द रानात... भर दुपारी, सिनेमाचे दिवस पुन्हा - विजय पाडळकर
७. फ्लॅशबॅक – मौज प्रकाशन गृह
८. बोलका कॅमेरा – यशोदा भागवत

पाचव्या (अथवा सहाव्या) सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ५०

१. प्रश्न क्रमांक एक - सैद्धान्तिक : दृक्-श्राव्य माध्यमांचे (दूरदर्शन व चित्रपट)
स्वरूप व वैशिष्ट्ये, बलस्थाने व मर्यादा	(चारांपैकी दोन)	गुण १०
२. प्रश्न क्रमांक दोन - सैद्धान्तिक : पटकथा लेखनाचे घटक	(चारांपैकी दोन)	गुण ०८
३. प्रश्न क्रमांक तीन - उपयोजित : कथानकानुसार दृष्यमांडणी	(चारांपैकी दोन)	गुण ०८
४. प्रश्न क्रमांक चार - उपयोजित : कथानकानुसार दृष्यनिर्मितीसह संवादलेखन		गुण ०८
५. प्रश्न क्रमांक पाच - उपयोजित : कथानकानुसार संवादविरहित दृष्यनिर्मिती		गुण ०८
६. प्रश्न क्रमांक सहा - उपयोजित : कथानकानुसार गीत, निवेदन, प्रतीक, नामावली
या घटकांत परिवर्तने करून दृष्यनिर्मिती		गुण ०८

मराठी : कौशल्याधिष्ठीत अभ्यासक्रम

(A Skill-based Paper in Marathi)

Third Year Bachelor of Arts (T. Y. B. A.)

(FOR THE ACADEMIC YEARS 2011-12, 2012-13, 2013-14)

Semester - V or VI सूत्रसंचालन व मुलाखत-कौशल्ये
(Skills for Compering and Interviews)

उद्दिष्टे : विद्यमान युगात सूत्रसंचालन करणे आणि मुलाखत घेणे ही दोन महत्त्वाची कौशल्ये होत. ग्रामजीवन असो किंवा नागरजीवन असो, तेथील विविध सांस्कृतिक प्रांगणात विविध कारणपरत्वे प्रसंगांचे सूत्रसंचालन करण्याचे आणि मुलाखत घेण्याचे कार्यक्रम सादर केले जातात. दूरचित्रवाणीवरील कार्यक्रमांतही हे प्रसंग अन्तर्भूत केले जातात. सूत्रसंचालकाला तसेच मुलाखतकाराला, त्याच्यावर सोपविलेल्या दायित्वासाठी सूत्रबद्धता ठेवण्यासाठीची अचूक सिद्धता, ऐनवेळी करावी लागणारी परिवर्तने याविषयीच्या शास्त्रशुद्ध पद्धती जाणून घेण्याची आवश्यकता असते. विद्यार्थ्यांनी असे कार्यक्रम करण्यासाठीची कौशल्ये आत्मसात करणे ही आजची आवश्यकता होय. या कौशल्यांचा परिचय करून देणे हा या पाठ्यक्रमाच्या निर्मितीमागील हेतू आहे. प्रात्यक्षिकांची संख्या तीन; तीन कार्यक्रमांची सूत्रसंचालने करण्यासाठीचे सूत्रबद्ध निवेदनाचा आराखडे करावेत; त्या आराखड्यांनुसार कार्यक्रम सादर करावेत; तीन विविध क्षेत्रांतील व्यक्ती / संस्थांचे पदाधिकारी यांच्या मुलाखती घेण्यासाठीचे (प्रश्नावली) आराखडे करावेत; त्या आराखड्यांनुसार कार्यक्रम सादर करावेत; या कार्यक्रमांचे गुणांकन करावे. पुढील पाठ्यपुस्तके विविध जाणिवांच्या माध्यमातून सैद्धान्तिक व उपयोजित स्तरांवर अभ्यासावीत.

For Semester End Examination : 50 marks

१. सूत्रसंचालनाचे स्वरूप, महत्त्व, वैशिष्ट्य, तंत्र व प्रकार (सांस्कृतिक, राजकीय, वादविवाद, प्रश्न-मंजुषा),
२. सूत्रसंचालनासाठीचे आवश्यक असलेले अवान्तर वाचन (शेर-शायरी, संत-वचने, संस्कृत व इंग्रजी सुभाषिते, कविता, विनोदी चुटके),
३. सूत्रसंचालक व मुलाखतकार यांच्याजवळ हवे असेलेले प्रभावी व्यक्तिमत्व, उच्चारण स्वरातील चढ-उतार,
४. सूत्रसंचालक व मुलाखतकार यांच्याजवळ हवी असलेली गुणत्रयी : हजरजबाबीपणा, समयसूचकता, बहुश्रुतता,
५. मुलाखतीचे स्वरूप, महत्त्व, प्रकार (विविध माध्यमे व प्रसंग यांच्यानुसार प्रकट मुलाखत),
६. मुलाखतीची भाषा, प्रश्नावलीचे स्वरूप

सन्दर्भ ग्रंथ (recommended reference books):

- अ. फीचर रायटिंग, प्रसन्नकुमार अकलुजकर, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे,
- आ. त्रिवेध, माधव पंडित,
- इ. प्रभावी सूत्रसंचालन, शिवाजी जवरे, कीर्ती प्रकाशन, औरंगाबाद,
- ई. भाषणरंग, अशोक रानडे,

पाचव्या (अथवा सहाव्या) सत्रासाठीच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : एकूण प्रश्न सहा, एकूण गुण ५०

१. प्रश्न क्रमांक एक - सूत्रसंचालनाचे स्वरूप, महत्त्व, वैशिष्ट्य	(दोहोंपैकी एक)	गुण १०
२. प्रश्न क्रमांक दोन - सूत्रसंचालनाचे तंत्र व प्रकार	(दोहोंपैकी एक)	गुण १०
३. प्रश्न क्रमांक तीन - सूत्रसंचालक व मुलाखतकार यांचे गुण	(दोहोंपैकी एक)	गुण १०
४. प्रश्न क्रमांक प्रात्यक्षिके - सूत्रसंचालन व मुलाखत	(प्रत्येकी दहा गुण)	गुण २०